

Karin Širec, Miroslav Rebernik

Urednika

1 187 129 836 L

Vrzeli slovenskega podjetniškega okolja

Slovenski podjetniški observatorij 2009/10

Univerza v Mariboru
ekonomsko-poslovna
fakulteta

Maribor, september 2010

KAZALO

Razkoraki med slovenskim in evropskim podjetništvom (Širec, Rebernik)	7
1 Uvod	7
2 Akt za mala podjetja ali najprej pomisli na male	8
3 Metodologija spremljanja področij Akta za mala podjetja	9
4 Slovenija v luči Akta za mala podjetja	10
5 Razkoraki ostajajo	14
Temeljne značilnosti slovenskega podjetništva v primerjavi z evropskim (Močnik)	17
1 Uvod	18
2 Temeljne značilnosti slovenskega podjetništva v letu 2008	18
2.1 Število podjetij in njihova povprečna velikost	18
2.2 Število zaposlenih	22
2.3 Dodana vrednost	23
2.4 Stroški dela	27
2.5 Zaključek	29
3 Primerjava podjetij EU-27 in Slovenije v letu 2007	30
3.1 Uvod	30
3.2 Definicije in vir analiziranih podatkov	31
3.3 Strukturna statistika podjetij EU-27 in Slovenije po dejavnostih	32
3.3.1 Število podjetij nefinančnega sektorja gospodarstva po dejavnostih v EU-27 in Sloveniji leta 2007	32
3.3.2 Število zaposlenih oseb nefinančnega sektorja po dejavnostih v EU-27 in Sloveniji leta 2007	33
3.3.3 Ustvarjeni prihodki iz poslovanja nefinančnega sektorja po dejavnostih v EU-27 in Sloveniji leta 2007	34
3.3.4 Ustvarjena dodana vrednost nefinančnega sektorja po dejavnostih v EU-27 in Sloveniji leta 2007	35
3.3.5 Ustvarjena bruto dodana vrednost na zaposlenega nefinančnega sektorja po dejavnostih v EU-27 in Sloveniji leta 2007	36
3.4 Strukturna statistika podjetij EU-27 in Slovenije po velikostnih razredih podjetij	37
3.4.1 Število podjetij nefinančnega sektorja gospodarstva po velikostnih razredih podjetij v EU-27 in Sloveniji leta 2007	37
3.4.2 Število zaposlenih oseb v nefinančnem sektorju gospodarstva po velikostnih razredih podjetij v EU-27 in Sloveniji leta 2007	38
3.4.3 Ustvarjeni prihodki iz poslovanja v nefinančnem sektorju gospodarstva po velikostnih razredih podjetij v EU-27 in Sloveniji leta 2007	39
3.4.4 Ustvarjena dodana vrednost v nefinančnem sektorju gospodarstva po velikostnih razredih podjetij v EU-27 in Sloveniji leta 2007	40
3.4.5 Dodana vrednost na osebo v nefinančnem sektorju gospodarstva po velikostnih razredih podjetij v EU-27 in Sloveniji leta 2007	41
3.5 Zaključek	42
Slovenske gazele in njihov družbeno-ekonomski pomen (Širec, Crnogaj)	45
1 Uvod	46
1.1 Namen proučevanja gazel	46
1.2 Definicija gazel	46

1.3 Kaj vemo o gazelah?	47
1.4 Podatkovna podlaga	48
1.5 Struktura prispevka	49
2 Večja podjetja rastejo hitreje	49
3 Rast podjetja je neodvisna od regije in panožne zastopanosti	51
4 Gazele ustvarjajo višjo dodano vrednost	52
5 Spol podjetnika ne vpliva na hitrost rasti podjetja	54
6 Hitra rast ne pomeni vselej visokotehnološkega podjetja	55
7 Trajnost hitre rasti podjetja	56
8 Sklepna spoznanja in predlogi za ekonomsko politiko	57
8.1 Sklepna spoznanja	57
8.2 Politična razprava – lekcija oblikovalcem ekonomske politike v obdobju gospodarske recesije	59
Ustvarjanje pogojev za nastanek, razvoj in nasledstvo družinskih podjetij (Duh, Belak)	61
1 Uvod	62
2 Družinska podjetja kot pomembna skupina MSP in dejavnik razvoja EU	63
2.1 Družinska podjetja v Sloveniji	63
2.2 Družinska podjetja v EU	64
3 Ustvarjanje okolja za nastanek in razvoj družinskih MSP	66
3.1 Ustvarjanje družbeno-političnega in kulturnega okolja za nastanek in razvoj družinskih MSP	66
3.2 Ustvarjanje podpornega okolje za nastanek in razvoj družinskih MSP	67
3.3 Ustvarjanje notranjega okolja za uspešen obstoj in razvoj družinskih MSP	69
4 Nasledstvo v družinskem podjetju in podpora reševanja nasledstvenih vprašanj	70
4.1 Proces nasledstva v družinskem podjetju: posebnosti in nasledstvene možnosti	70
4.2 Podporni ukrepi in priporočila državam članicam EU pri urejanju nasledstvenih vprašanj	72
4.3 Mentorstvo in podpora podjetnikom v procesu nasledstva	74
4.4 Pregledni trgi in prenos tretjim osebam	76
4.5 Podpora podjetjem v procesu urejanja nasledstva v Sloveniji	78
5 Predlogi - priporočila za ekonomsko politiko in podporne institucije	79
Sodobna javna uprava za manj ovir MSP (Bradač Hojnik, Rebernik)	83
1 Uvod	84
2 Podjetništvo in »pravila igre«	85
3 Razvoj spodbujanja odzivnosti javne uprave v EU	88
4 Analiza odzivnosti javne uprave v življenjskem ciklu podjetja	90
4.1 Odzivnost javne uprave pri ustanovitvi podjetja	90
4.2 Odzivnost javne uprave pri poslovanju podjetja	92
4.2.1 Urejenost področja zaposlovanja v Sloveniji in EU	92
4.2.2 Urejenost področja registracije premoženja v Sloveniji in EU	93
4.2.3 Urejenost področja izvrševanja pogodb v Sloveniji in EU	94
4.3 Odzivnost javne uprave pri prenehanju poslovanja podjetja	94
5 Skupna ocena odzivnosti javne uprave v Sloveniji primerjalno z EU in priporočila politiki	95
Otežen dostop do virov financiranja v času krize (Rus)	97
1 Uvod	98
2 Dostop do virov financiranja v letu 2009	100

3 Dostop do virov financiranja MSP se je v letu 2009 zelo otežil	107
4 Ukrepi vlad držav za izboljšanje dostopa do virov financiranja	109
5 Sklepna spoznanja in priporočila nosilcem ekonomske politike	111
Izzivi Slovenije na področju izkoriščanja priložnosti enotnega trga	
Evropske unije (Korez-Vide, Tominc)	113
1 Uvod	114
2 Pregled razvitosti enotnega trga EU	115
3 Merjenje potencialov trgovinske logistike	121
4 Primeri dobrih praks na področju pomoči MSP za boljše izkoriščanje priložnosti enotnega trga	124
4.1 Your Europe	124
4.2 Enterprise Europe Network.....	125
4.3 EUGO Network.....	125
4.4 SEPA – Single Euro Payments Area	126
4.5 CETMOS - Central European Trade Mark Observation Service	126
4.6 SOLVIT	127
4.7 EBTP – European Business Test Panel	127
4.8 LST - Lithuanian Standards Board	127
5 Priporočila za potrebna področja ukrepov ekonomske politike.....	128
Znanje in inovacije slovenskih MSP kot predpogoj za doseganje njihove konkurenčne prednosti (Štrukelj)	131
1 Uvod	132
2 Analiza konkurenčnosti Slovenije	132
3 Slovenska MSP v primerjavi z Evropsko unijo s poudarkom na znanju/veščinah in inovacijah z vidika osmega področja Akta za mala podjetja	134
4 Tudi Slovenci potrebujemo dovolj znanja/spretnosti kot spodbudo za inoviranje	137
5 Inovativna evropska podjetja in Slovenija	139
6 Priporočila ekonomski politiki za izboljšanje konkurenčnosti Slovenije na področju znanja in inovacij	143
7 Sklep in primeri dobre prakse v politikah MSP	146
Energetska učinkovitost slovenskih MSP (Knez-Riedl)	149
1 Uvod	150
1.1 Izsledki dosedanjih raziskav okoljske problematike med slovenskimi MSP.....	151
1.2 Izsledki nekaterih raziskav energetske učinkovitosti tujih MSP.....	152
2 Energetska učinkovitost	153
2.1 Opredelitev energetske učinkovitosti.....	153
2.2 Dokumenti EU, ki vzpodbujajo in urejajo učinkovito rabo energije	153
2.3 Urejanje energetske vprašanj v Sloveniji	154
2.4 Pomen prostovoljnih okoljskih programov in standardov za energetska učinkovitost MSP.....	155
2.4.1 Prostovoljna okoljska programa	155
2.4.2 Standardi	156
3 Energetska učinkovitost slovenskih MSP, primerjalno z MSP EU	156
4 Obstoječi ukrepi na področju energetske učinkovitosti	158
4.1 Državna pomoč za MSP	158
4.2 Financiranje okoljskih naložb MSP s strani skladov in bank	159
4.3 Nagrajevanje energetske učinkovitosti	160
4.4 Ukrepi drugih držav.....	160

5 Dobra praksa	161
6 Predlogi	162
6.1 Energetske storitve	162
6.2 Izobraževanje	162
6.3 Podpiranje t. i. zelenih delovnih mest (Green Jobs) oziroma t. i. zelenih ovratnikov (Green Collars)	163
6.4 Obvladovanje razpršenih podatkov in informacij o energetske učinkovitosti MSP	163
6.5 Oblikovanje kazalcev (indikatorjev) in kazalnikov energetske učinkovitosti MSP.....	164
6.6 Predlogi glede spremljanja energetske učinkovitosti MSP v primeru najema stavb, poslovnih prostorov in opreme.....	164
6.7 Predlogi glede primerjalnih presoj in presoje bonitete MSP	164
7 Sklep	165
Internacionalizacija MSP za dvig konkurenčnosti slovenskega gospodarstva (Stamenčič, Širec)	167
1 Uvod	168
2 Internacionalizacija poslovanja MSP.....	169
2.1 Dejavniki internacionalizacije	169
2.2 Motivi za internacionalizacijo MSP	170
2.3 Notranje in zunanje ovire internacionalizacije MSP.....	171
2.4 Vpliv internacionalizacije na konkurenčnost MSP.....	173
3 Analiza kazalnikov internacionalizacije slovenskih MSP ter primerjava z EU-27	175
3.1 Slovenska MSP so izrazito izvozno usmerjena	175
3.2 Podružnice in skupna vlaganja krepko pod povprečjem EU	178
3.3 Vhodna internacionalizacija kot vzvod izhodni internacionalizaciji	180
3.4 Predolgi izvozno/uvozni postopki v Sloveniji	182
4 Sklepna spoznanja in priporočila nosilcem ekonomske politike	183
Literatura in viri.....	187
Avtorji	205
Jernej Belak	205
Barbara Bradač Hojnik	206
Katja Crnogaj.....	206
Mojca Duh	207
Jožica Knez-Riedl	207
Romana Korez-Vide	208
Dijana Močnik	208
Miroslav Rebernik	209
Matej Rus	209
Zoran Stamenčič	210
Karin Širec.....	210
Tjaša Štrukelj	211
Polona Tominc	211